

Verksamhetsrapport

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
att säkerställa studiero vid Karlskrona
Montessorifriskola i Karlskrona kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrund och syfte

Bakgrundsuppgifter om Karlskrona Montessorifriskola

Resultat

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av skolans arbete för att säkerställa studiero under hösten 2015 och våren 2016. Granskningen vid Karlskrona Montessori i Karlskrona kommun ingår i detta projekt.

Karlskrona Montessori besöktes den 13 till 15 oktober 2015. Ansvariga inspektörer har utredare Anna Möller och utredare Andreas Leo varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av skolans arbete för att säkerställa studiero genomförs i ytterligare 20 kommunala skolor och 9 fristående skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrund och syfte

Skolinspektionens egna erfarenheter och flertalet nationella undersökningar visar på problem med studiero i den svenska skolan¹. Enligt Skolenkäten 2014 (Skolinspektionen 2014b) upplever omkring varannan elev att andra elever stör ordningen i klassrummet och att de blir störda av hög ljudnivå under lektionerna. Vidare upplever var tredje elev att de inte har studiero på lektionerna. Många elever anser därtill att lärarna inte ser till att det råder studiero. Störst är problemen i grundskolans senare årskurser. Även lärarna upplever att en stor del av deras undervisningstid går åt till att hålla ordning i klassrummet (Lärarnas riksförbund 2014). Lärarna upplever dock inte lika stora brister i studieron

¹ Se exempelvis Skolinspektionen 2014a, Skolverket 2013a och SCB 2012.

som eleverna. Bilden av bristande studiero och ordningsproblem bekräftas i internationella mätningar såsom PISA, TIMMS och TALIS.

Studiero handlar både om elevernas arbetsmiljö och om deras möjligheter att nå målen för utbildningen. Syftet med kvalitetsgranskningen är att granska om skolan har ett tillfredsställande arbete för att främja och upprätthålla studiero för eleverna i undervisningen. Granskningen ska besvara den övergripande frågan om eleverna får studiero i undervisningen. Särskild vikt läggs vid själva undervisningssituationen, men skolans arbete och rektors ansvar i stort berörs delvis också. I varje skola som besöks, undersök om läraren genomför undervisningen på ett sätt som främjar och upprätthåller studiero och om rektor genom sin styrning tar ansvar för att skapa förutsättningar för och främja studiero i undervisningen.

Bakgrundsuppgifter om Karlskrona Montessorifriskola

Karlskrona Montessorifriskola är belägen i Karlskrona kommun och omfattar förskoleklass och årskurserna 1 till 9. Skolan har totalt 232 elever och klasserna är organiserade i tre arbetslag. Granskningen omfattar de 73 eleverna i årskurserna 7 till 9. Skolans leds av en rektor och en biträdande rektor som har särskilt ansvar för årskurs 7-9.

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Karlskrona Montessorifriskola år 2015 och i beslutet Dnr 44-2014:7983 framkom inget annat än att skolenheten uppfyllde författningarnas krav inom de arbetsområden som granskades. Skolinspektionen avslutade därmed tillsynen i Karlskrona Montessorifriskola AB i april 2015.

Av Skolverkets statistik för år 2015 framgår att 96 procent av eleverna uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen och att det genomsnittliga meritvärdet var 244 poäng. Kunskapsresultaten har varit relativt konstanta de senaste två åren. År 2014 nådde 100 procent av eleverna kunskapskraven och meritvärdet var 250 poäng. År 2013 var meritvärdet 154 poäng. Andel elever som nådde kunskapskraven finns inte redovisat eftersom resultatet grundar sig på färre än 10 elever.

Av den elevenkät som Skolinspektionen inför granskningen genomfört med skolans samtliga elever i årskurserna 7 till 9 framgår att 44 procent av eleverna anser att de helt saknar, eller i liten utsträckning har studiero på lektionerna. 61 procent anser också att andra elever stör ordningen på lektionerna. Vidare framgår att 42 procent av eleverna anser att lärarna i liten utsträckning eller inte alls ser till att det är studiero på lektionerna.

Resultat

1. Får eleverna studiero i undervisningen?

1.1 Läraren genomför undervisningen på ett sätt som främjar och upprätthåller studiero.

Bedömningen utgår från lärarnas förmåga att skapa och upprätthålla en god lärandemiljö samtidigt som eleverna ges möjlighet att följa undervisningen och engagera sig i ett meningsfullt lärande. Undervisningens kvalitet i detta avseende bedöms med stöd av nedanstående bedömningspunkter och indikatorer.

1.1.1 Lärandemiljö

- Lärandemiljön är uppmuntrande och stödjande.
- Eleverna bemöts respektfullt.

De lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört visar att lärarna på olika sätt agerar för att skapa ett gott lärandeklimat. Lärarna talar till eleverna på ett uppmuntrande sätt och ger positiv respons på elevernas inspel och ansträngningar genom att till exempel, i slutet av en lektion, säga *"bra jobbat"*. Vid samtliga lektioner som observerats bjuds eleverna in att delta i klassrumssamtalet genom att besvara lärarens frågor. Skolinspektionen kan på vissa lektioner observera att främst pojkar räcker upp handen och tilldelas frågor. Vidare observeras enstaka lektioner när läraren inte alltid säger till när någon elev pratar medan en annan elev svarar på en fråga.

Av elevintervjuer och elevenkäter som genomförts i anslutning till de observerade lektionerna framgår att eleverna anser att lärarna behandlar dem med respekt och att lärare peppar dem i skolarbetet. Lärarna kan säga *"det här klarar ni"* och ge uttryck för att eleverna ska lita på sig själva och på sina kunskaper. Elever menar dock att elever inte alltid behandlar varandra med respekt. Exempelvis uppger elever att alla i klassen inte vågar fråga om de inte förstår lektionens innehåll. Något de säger kan bero på att man är orolig för hur för hur klassen ska reagera och att man är rädd att bli utskrattad på lektionen eller efter lektionen. I den enkät som genomförts i samband med de observerade lektionerna finns elever som inte tycker att *"läraren ser till att vi behandlar varandra med respekt"*. Elever ger exempel på enstaka lärare som har arbetat mycket med klassen för att de ska börja våga prata mer, vilket har resulterat i att fler elever

nu pratar på dessa lektioner. De beskriver även att vissa klasser arbetat med en skolcoach och haft värderingssamtal. De anser dock att det är lätt att hamna "*i de gamla spåren*" och att eleverna ibland använder otrevliga ord mot varandra.

Elever beskriver att vissa lärare är tydligare i sina tillsägelser när det blir stökigt i klassrummet medan andra lärare inte vågar säga ifrån ordentligt. Det blir enligt eleverna sämre koncentration på lektioner med lärare som inte säger till. Elever anser att det är mindre pratigt på lektionerna som de har med lärare som de respekterar. De uttrycker att dessa lärare ser och är med eleverna och att det kan bero på att de har flera ämnen med klassen.

Av lärarintervjuer framgår att de anser att det är en god miljö och en trevlig atmosfär på skolan där lärarna är nära eleverna. Lärare berättar att de arbetar med värdegrundsfrågor på olika sätt som värdegrundsspel och teambuilding i början på terminen. Lärare beskriver att arbetet går i vågor och att värdegrundsfrågor även diskuteras på lektionerna och i elevhälsoteamet. Lärare uppger dock att de vet att inte alla elever vågar fråga när de inte förstår på lektionerna. De beskriver att de arbetar med frågan genom att de till exempel skapat mailgrupper i vilka eleverna kan utvärdera lektionerna och ställa frågor. De har även, i vissa grupper, kopplat in en skolcoach som har haft värderingsövningar och pratat om stresshantering.

Av den elevenkät som Skolinspektionen inför granskningen genomfört med skolans samtliga elever i årskurserna 7 till 9 framgår att 26 procent av de elever som besvarat enkäten anser att de inte alltid vågar säga vad de tycker. Enkäten visar även att 25 procent av eleverna anser att lärarna i liten utsträckning ser till att elever behandlar varandra med respekt.

1.1.2 Lärarens ledarskap och undervisningens struktur

- Läraren har ett tydligt ledarskap.
- Lektionen är välplanerad och välstrukturerad.
- Övergångar mellan olika aktiviteter genomförs utan att ordningen störs.
- Läraren ingriper vid störande inslag på ett sätt som främjar elevernas hörsamhet.

Under de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört visar lärarna att de tar ansvar för det arbete som ska genomföras under lektioner genom att inleda lektionen med att presentera lektionens innehåll tillsammans med de

uppgifter som eleverna ska göra. När eleverna har arbetspass får de välja vad de vill arbeta med utifrån de projekt som undervisningen innehåller. Under nästintill samtliga observerade lektionerna varierar lärarna lektionen med såväl genomgångar som klassrumssamtal och eget arbete. Lärarna kontrollerar om eleverna har förstått både genom att fråga under klassrumssamtal och när elever arbetar enskilt eller i grupp. På enstaka lektioner observeras situationer där eleverna inte tycks förstå eller inte följer lärarens instruktioner och påbörjar arbetet. Läraren upprepar instruktionerna men följer inte alltid upp om eleverna därefter gör de tilldelade uppgifterna.

Lärare som hyssjar och tilltalar elever vid namn när de stör ordningen observeras på flera lektioner och det finns även exempel på lärare som ser till att elev som stör ordningen får byta plats. På flera lektioner observeras även att elever kommer för sent. I samtliga fall låter läraren bli att kommentera detta utan låter eleven tyst gå och sätta sig på sin plats. Det observeras även lektioner där elever synligt håller på med sina datorer eller mobiler samt pratar om annat än lektionens innehåll, utan att läraren ingriper.

Det varierar i vilken utsträckning eleverna har med sig det material som behövs under de observerade lektionerna vilket medför att lärare och elever under vissa av lektionerna rör sig in och ut i klassrummet i samband med övergångar mellan olika aktiviteter. Detta påverkar i de förekommande fallen inte ordningen nämnvärt men medför att det tar något längre tid för några elever att komma igång med arbetet. På enstaka lektioner observeras även situationer då lärare säger till elever att byta plats i klassrummet. Läraren följer dock inte upp att eleverna faktiskt gör det som de blivit tillsagda att göra.

Av elevintervjuer framgår att eleverna anser att vissa lärare pratar mycket och har långa genomgångar vilket gör att elever kan tappa fokus och börja prata istället. Eleverna uttrycker att det varierar om lärarna är tydliga med vad eleverna ska kunna och vad de ska lära sig. Elever uppger att de skulle vilja att lärarna förklarade syftet med lektionen och vad de ska nå upp till. De menar att det skulle vara *"peppande"* och göra det lättare att förstå varför kunskapen är viktig. Röriga uppgifter leder enligt eleverna till att vissa elever ger upp och kan göra att det blir pratigt. Eleverna tror också att det skulle skapa bättre studiero om eleverna fick vara mer delaktiga, de ger exempel på lektioner med långa genomgångar och önskar att läraren *"bakade in övningar"* och till exempel grupparbeten.

Elever beskriver att ett hemklassrum som består av tre rum varav ett av dessa rum heter *"tysta rummet"*. De uppger dock att det aldrig är tyst där. Läraren

rör sig mellan de olika rummen under lektionen men eleverna berättar att det kan bli väldigt pratigt när läraren inte är där. Eleverna beskriver att det kan bli mycket prat om annat än skolarbetet på lektionerna som kallas "arbetspass". Flera elever tar upp lärarens närvaro i klassrummet som viktig för studieron och uppger att lärarna är en form av ordningsvakter. Elever beskriver att de ofta sprider ut sig i olika rum på lektionerna och att elever börjar prata eller ägna sig åt dataspel när läraren lämnar rummet. Elever beskriver att det kan vara svårt för lärare att se om eleverna spelar spel eftersom de kan växla sidor på datorn fort. Vissa elever beskriver att de inte jobbar så mycket på lektionerna eftersom de tappar koncentrationen när de istället sitter och småpratar i grupprummen. Andra elever uttrycker dock att det är lugnare nu när det finns fler gruppum vilket gör det lättare att koncentrera sig.

Eleverna anser att det kan bli bättre studiero när de har lektion i matsalen men att det beror på vem de sitter bredvid. De uppger att de inte har bestämda placeringar på någon lektion men läraren kan flytta på elever. Elever uttrycker att det nog skulle bli lugnare i klassrummet om de hade bestämda placeringar. Eleverna berättar att de bestämt på elevrådet att läraren ska ge en varning när eleverna använder sina mobiltelefoner och därefter omhänderta dem. Elever anser dock att lärarna är olika hårda när det till exempel gäller att omhänderta mobiltelefoner. Lärare kan också uttrycka att de ska omhänderta föremål men sen inte göra det. Lärare har, enligt eleverna, också sagt att de ska utvisa elever men gör det aldrig.

Av den elevenkät som Skolinspektionen genomfört i anslutning till lektionsobservationerna framgår att flera elever inte alltid tycker att läraren är tydlig med vilka regler som gäller. Flera elever tycker inte heller att lärarna ser till att ordningsreglerna följs. Vidare framgår att det inte är alla elever som upplever att de lär sig mycket i vissa ämnen.

Av lärarintervjuer framgår att lärarna tillsammans diskuterat upplägget för de så kallade arbetspassen och vidtagit åtgärder för att det ska bli bättre studiero. Lärarna upplever också att arbetspassen fungerar bättre nu. Lärare uppger att det inte finns någon gemensam lektionsstruktur på skolan men att de flesta nog börjar med en samling, sedan eget arbete och sedan avsluta genom att knyta ihop lektionen. Vissa beskriver även att de börjar med en reflektion och återkopplar till förra lektionen.

Enligt lärarna har eleverna uttryckt att de vill ha strängare och tydligare lärare. I intervjun uppger lärare att de nog är lite otydliga när det gäller omhändertagande av mobiltelefoner och att de inte gör på samma sätt. Lärarna uppger att

de nyligen utarbetat en ny regel kring detta på skolan. Enligt lärarna kan andra elevers arbete påverkas av elever som ägnar sig åt att spela spel under lektionerna. Lärare beskriver att skolan har blockerat vissa sidor men är medvetna om att elever har tagit sig förbi blockeringen.

Lärarna beskriver att de i arbetslagen diskuterar hur de ska arbeta med grupper och enskilda elever. Skolan har även genomfört en kompetensutveckling i form av en ledarskapsutbildning som syftade till att göra lärarna till starka ledare. Lärarna beskriver att utbildningen ledde till reflektioner över den egna undervisningen och att de började arbeta med basgrupper i klasserna. Enligt lärarna har arbetet efter kursen inte följts upp och strategierna såsom basgrupperna används inte lika stor utsträckning längre.

1.1.3 Stimulans och anpassning

- Undervisningen stimulerar och utmanar eleverna. Undervisningen anpassas efter elevernas behov och efter situationen.
- Läraren ger eleverna den hjälp och det stöd som de behöver för att klara arbetsuppgifterna.

Vid de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört framgår att det är vanligt att eleverna sitter utspridda i skolans lokaler när de arbetar med egna uppgifter. På vissa lektioner cirkulerar lärarna så de hinner hjälpa alla elever under lektionen. På vissa lektioner observeras enstaka elever som under längre perioder inte kommer igång med sitt arbete och som inte uppmärksammas av läraren. När undervisningen genomförs i olika årskurser arbetar eleverna med olika läromedel eller olika uppgifter.

Av elevintervjuer framgår att eleverna anser att undervisningen är bra eftersom den är individuellt anpassad. De intervjuade eleverna tycker att de får stöd utifrån den nivå som de är på. Vanligtvis finns grunduppgifter som alla elever ska arbeta med. Eleverna upplever att de kan göra de tilldelade uppgifterna på olika nivåer så det passar dem själva och att de kan få svårare uppgifter om de behöver.

De intervjuade eleverna beskriver vidare att det kan bli stökigt när de måste vänta länge på hjälp när läraren är och hjälper någon annan elev i ett annat rum. Eleverna uppger även att om uppgifterna är för svåra och man inte får hjälp så går man runt och frågar och börjar prata med andra. Elever tar upp att det ofta lång tid att få hjälp och att det kan vara svårt att hitta lärarna eftersom

eleverna sprider ut sig i olika rum. Eleverna tycker att vissa lärare hjälper vissa elever länge vilket gör att alla inte hinner få den hjälp de behöver. Eleverna berättar att de också kan skicka uppgifter till lärare för att få feedback till ett senare tillfälle.

De intervjuade lärarna beskriver att elever får inläst material och digitala läromedel om de har behov av det. Lärarna uppger att de arbetar med att skräddarsy uppgifter för elever och till exempel kan vissa elever få färre och mer anpassade uppgifter. Av lärarintervjuer framgår även att lärarna har ett bra samarbete med elevhälsan och ett gott stöd av specialpedagogerna. Specialpedagogerna kan till exempel arbeta med elever i klassrummet eller hjälpa till med planering av lektioner. Lärare uppger att flera lektioner bedrivs i halvklass och att de då har större möjlighet att stödja och stimulera eleverna. De beskriver även att vissa elever får mer anpassad undervisning med tydliga planeringar.

De intervjuade lärarna uppger att de arbetar med att ge alla elever stöd men vissa lärare menar att det är mycket svårt att stödja och stimulera alla elever i helklass. Lärarna ger exempel på en elevgrupp, vars klassrum är uppdelat i "tre rum", där mycket tid går åt till att få lugn i de olika delarna av klassrummet. Vid lärarintervjuerna framkommer exempel på hur lektionens struktur anpassas för att undervisningen ska fungera för i detta "klassrum". Det framgår dock att lärarna inte diskuterat detta tillsammans och att det inte är en gemensam strategi. Lärarna efterlyser fler pedagogiska samtal för att kunna göra fler gemensamma satsningar när det gäller studiero.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna i olika utsträckning genomför undervisningen på ett sätt som främjar och upprätthåller studiero. Utredningen visar att lärandemiljön på flera sätt är uppmuntrande och eleverna upplever också i hög utsträckning att deras lärare bryr sig om hur det går för dem. Trots detta visar utredningen att alla elever inte vågar fråga läraren när de inte förstår instruktionen eller uppgiften. Utredningen visar också att undervisningen i flera fall inte genomförs på ett sätt som leder till att eleverna får studiero. Flera faktorer bedöms påverka elevernas möjlighet till studiero och lärande. Undervisningen är inte alltid tillräckligt strukturerad och lärarna tar i olika grad ansvar för lektionens innehåll och förlopp. Vidare är inte alla lärare tydliga med vilka regler som gäller och eventuella tillsägelser följs inte alltid upp på ett konstruktivt sätt. Utredningen visar också att även om lärarna aktivt, och med stöd av andrayrkeskompetenser arbetar för att alla elever ska få det stöd och de utmaningar de behöver så ägnar elever i flera fall mycket tid åt annat än det tänkta lektionsinnehållet.

1.1.4 Rektorn tar genom sin styrnings ansvar för att skapa förutsättningar för och främja studiero i undervisningen.

Bedömningen utgår från rektors övergripande ansvar för elevernas lärandemiljö. Rektorns arbete i detta avseende bedöms med stöd av nedanstående bedömningspunkter och indikatorer.

- Rektorn för en dialog med lärarna kring de gemensamma värden som ska gälla och säkerställer att lärarna agerar i enlighet med dessa.
- Rektorn ser till att ordningsregler utarbetas i samråd med eleverna.
- Rektorn ser till att disciplinära åtgärder används på ett sätt som främjar skolsituationen för den elev som är föremål för åtgärden och för övriga elever.
- Rektorn för en dialog med lärarna kring undervisningens genomförande i syfte att säkerställa att undervisningen stimulerar och utmanar eleverna samt anpassas efter deras behov.
- Rektorn ser till att studiero i undervisningen följs upp och analyseras utifrån enskilda lärares förmåga att skapa förutsättningar för studiero i undervisningen. Vid behov vidtar rektorn åtgärder som syftar till förbättringar på klassrumsnivå. Rektorn ser till att disciplinära åtgärder riktade mot elever följs upp med mer långsiktiga åtgärder och med fokus på eventuella brister på system- och verksamhetsnivå.

Rektorn beskriver i intervju det värdegrundsarbete som bedrivs på skolan. Bland annat har eleverna arbetat på mentorsträffarna med att våga ta ställning och stå för sina åsikter och skolan har köpt in material som klasserna kan arbeta med. Skolan arbetar enligt rektorn även löpande med speciella värdegrunds dagar med teman som exempelvis nätetikett och skolan har ett samarbete med närpolisen. Enligt rektorn finns en stor acceptans på skolan för att man är olika. Hon beskriver att det ses som naturligt att elever kan ha annat material att arbeta med, en särskild plats i klassrummet eller en-till-en undervisning. Värdegrundsfrågor diskuteras även på mitterminskonferenser och på klasskonferenser i syfte att skapa en samsyn kring dessa frågor. Rektorn beskriver att värdegrundsarbetet följs upp i samtal med lärarna. Lärare får beskriva läget i gruppen de undervisar i och om de ser någon förändring om något uppmärksammas i den specifika gruppen. Rektorn uppger att lärare ibland beskriver att de

inte hunnit arbeta tillräckligt med dessa frågor. Lärarna uppger att det genomförs värdegrundsinsatser efter behov men inte alltid kontinuerligt.

Rektorn och biträdande rektorn berättar i intervju med Skolinspektionen att arbetsron är, och under längre tid har varit ett utvecklingsområde på skolan. Resultatet på frågan om studiero har under flera år avvikit negativt i skolans enkäter. Rektorn beskriver i dokument och vid intervjun åtgärder som skolan vidtagit för att skapa förutsättningar för att förbättra studieron i undervisningen. Rektorn uppger att hon och lärarna har pratat mycket om vad vuxna lägger i begreppet studiero och hur läraren signalerar vad som är studiero i klassrummet, till exempel vilka signaler som sänds ut om läraren hyssjar hela tiden. Rektorn beskriver vidare att skolan har arbetat med den fysiska miljön på högsta-diet, genom att exempelvis sätta upp dörrar och skapat ett uppehållsrum för att göra en tydligare skillnad på rast och lektionstid. Rektorn anser även att läraren har ett stort ansvar för att skapa förutsättningar för studiero i klassrummet och att detta sker genom att läraren har ett respektfullt bemötande av eleverna och en tydlighet i upplägget av undervisningen med tydliga förväntningar på eleverna. Mot bakgrund av detta har skolan arbetat med en ledarskapsutbildning för lärarna. Rektorns förhoppning är att ledarskapsutbildningen ska ge effekt i klassrummet. Hon tror att det finns en större medvetenhet hos lärarna efter satsningen men är osäker om eleverna upplever någon skillnad. Rektorn uppger att hon inte har följt upp effekterna på något särskilt sätt men att rektorn och lärarna för diskussioner. Rektorn uttrycker att det fortfarande finns utvecklingsområden på skolan när det gäller ledarskapet i klassrummet, det kollegiala lärandet och observationer av undervisning.

Lärare som intervjuats uttrycker att de arbetar på olika sätt med studieron i dagsläget. De anser att det behövs ett gemensamt forum så de kan bestämma vilka metoder de ska använda så det blir ett mer fokuserat arbete med gemensamma ramar som alla lärare arbetar efter. Lärare uppger att de numera har en timme varannan vecka för diskussion av pedagogiska frågor. Flera lärare önskar att det var mer strukturerat med observationer och att det kanske behövs tydligare styrning i detta från ledningsgruppen. Lärarna uttrycker dock att de är bra på att starta upp utvecklingsåtgärder och olika satsningar på skolan men att de är sämre på att följa upp resultatet av dessa.

Det framkommer av intervju med elever att de arbetar fram ordningsregler i elevrådet. Rektorn menar dock att det är skillnad på i vad mån lärare ser till att reglerna följs och uppger att hon samtalar med lärare kring detta.

Rektorn och biträdande rektorn beskriver att de har en tydlig bild av hur lärarna jobbar. Både rektorn och lärare beskriver att rektorn får information om

undervisningen eftersom skolan är så liten och biträdande rektor har sitt arbetsrum i korridoren där årskurs 7-9 har sin undervisning. Biträdande rektor undervisar även i dessa årskurser och leder arbetslagets möten. Rektorn beskriver att det finns ett gemensamt arbetssätt på skolan till exempel med projektbeskrivningar som alla lärare gör över respektive arbetsområde som eleverna har i uppgift att arbeta med. Rektorn uppger att hon inte identifierat att någon lärare behöver stöd i arbetet med att skapa studiero på lektionerna. Lärarna beskriver att de gör olika utvärderingar om sin undervisning med eleverna såsom exit tickets och andra metoder. Lärare uppger dock att rektorn inte tar del av dessa utvärderingar. Både lärare och rektorn tar upp att de skulle behöva samla in elevernas åsikter om studieron med olika metoder och därefter diskutera vad åsikterna beror på i högre utsträckning än vad de gör idag.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn i viss utsträckning tar ett övergripande ansvar för elevernas lärandemiljö i stort och för studieron i klassrummet. Det framkommer av utredningen att rektorn har identifierat förbättringsområden som skolan arbetar med. I linje med detta arbete har rektorn vidtagit åtgärder på en generell nivå som syftar till att stärka lärarnas ledarskap i klassrummet, vilket ska leda till förbättrad studiero. Som tidigare nämnts visar utredningen dock att undervisningen i flera fall behöver utvecklas så att tydliga strukturer, ett aktivt lärarstöd, gemensamma förhållningssätt och ett tydligt agerande från lärarnas sida för att säkerställa studiero ger eleverna goda förutsättningar att följa undervisningen och engageras i meningsfulla lärandeaktiviteter. Därför behöver rektorn systematiskt följa upp enskilda lärares undervisning och om de insatser som skolan beslutat om har haft avsedd effekt på klassrumsnivå. I detta ingår att utveckla former för dialog med eleverna om deras åsikter om undervisningen.

Metod och material

Granskningen av skolans arbete för att säkerställa studiero utgår från skolbesök där empiri samlas in genom att inspektörerna observerar undervisning och genomför intervjuer. Inför skolbesöken studeras de dokument som begärs in från skolan, tillsammans med resultat från skolenkäten. I Skolinspektionens modell för granskning av undervisning ingår olika datainsamlingsmetoder: statistik, dokumentstudier, observationer, intervjuer och enkäter.

Dokumentstudier och elevenkäter utgör underlag för de intervjuer som genomförs med elever, lärare och rektor och syftar till att dels ge en bild av skolans arbete för att säkerställa studiero dels till att planera genomförandet av skolbesöken.

Syftet med lektionsobservationerna är att inspektörerna ska inhämta förstahandsinformation om hur de observerade lärarna genomför undervisningen avseende granskningens frågeställningar.

Två olika elevenkäter används i denna granskning. Samtliga skolans elever i de årskurser som granskningen omfattar besvarar en inledande enkät som belyser elevernas upplevelse av studiero i undervisningen och lärarnas och skolans arbete med att främja och upprätthålla studiero. Vidare besvarar eleverna en enkät i slutet av de lektioner som observerats.

Tabellen visar andel elever i årskurserna 7 till 9 som besvarat den inledande elevenkäten, antalet intervjuade elever, antal lektionsobservationer, antalet elever som besvarat den uppföljande elevenkäten samt antalet intervjuade lärare.

Karlskrona Montessori skola	Antal/andel
Inledande elevenkät	72 elevsvar / 99 %
Lektionsobservationer	6
Uppföljande elevenkät	106
Intervjuade elever	12
Intervjuade lärare	9